

УИЛЯМ ГИБСЪН ЗИМНИЯТ ПАЗАР

Превод от английски: [Неизвестен], —

chitanka.info

Тук горе вали много. Има зимни дни, през които почти не се вижда слънчева светлина, само ярко неопределено сиво. Но после следват дни, през които тази завеса сякаш се вдига изведнаж и те заслепява за около три минути с висяща във въздуха, окъпана в слънчева светлина планина, подобно на емблемите в началото на някаква продукция, божия собственост. Точно такъв беше денят, в който нейните агенти ми телефонираха от дълбокото и скрито сърце на своята пирамида на Бевърли булевард, за да ми съобщят, че тя се бе сляла с мрежата и че „Кралете на съня“ щеше да получи за трети път платинена награда. Бях редактирал повечето от „Кралете“, бях направил мозъчната карта и бях монтирал всичко с бързотриещия модул, така че и аз имах дял в тези кралски особи.

Не, казах, не. А после — да, да и затворих телефона. Грабнах якето си и хукнах по стълбите навън, като ги вземах три наведнаж право към най-близкия бар и далдисах там за около осем часа, а накрая се озовах след полунощ до циментовия парапет, висок два метра. Изкуствената вода на Крийк. Светлините на града, същият онзи сив небесен купол, осветен от неонов и живачни дъги. Падаше сняг. Огромните снежинки, които не бяха много, когато докосвах черната вода, изчезваха и никаква следа от тях. Погледнах надолу към краката си и видях във водата върховете на обувките си съвсем на ръба на цимента. Носех японски обувки, нови и скъпи, боти от фина маймунска кожа джинза с полиуретаново покритие върху пръстите. Останах дълго време така, преди да направя онази първа крачка назад.

Защото тя беше мъртва и аз я бях оставил да си отиде. Защото сега тя беше безсмъртна и аз бях причината за това. И защото знаех, че тя ще ми се обади по телефона на сутринта.

Баща ми беше аудиоматричен инженер. Доста път беше извървял в работата си още преди дигиталната техника. Процесите, с които се занимаваше, бяха полумеханични, съпроводени с онова квазивикторианско потракване, което познаваме от технологиите на двайсети век. Той беше оператор на струг, основно. Хората му носеха аудиозаписи и той снимаше техните звукове термично във вид на канали върху лаковото покритие на един диск. След това този диск се галванизираше и използваше като матрица на преса за тиражиране на

плочи, онези черни неща, които виждаме в антикварните магазини. И си спомням, че ми каза веднаж, няколко месеца преди да умре, че определени честоти — мисля, че ги наричаше едnodневки — могат много лесно да запалят главата, режещата глава на матричния струг. Тези глави бяха безбожно скъпи, затова евентуалните възпламенявания трябваше да бъдат предотвратявани с нещо, наречено акселерометър. И точно за това си мислех аз, докато стоях там и краищата на обувките ми стърчаха над водата: за онази горяща глава.

Защото точно това направиха с нея.

И точно това искаше тя.

Не бяха използвали акселерометър за Лиз.

Изключих телефона, докато вървах към леглото си. Направих го с работния край на един западногермански студиен триножник, чийто ремонт щеше да ми коства едноседмична заплата.

Пробудих се в някакъв странен момент по-късно и взех едно такси обратно до Гренвил Айлънд, където живееше Рубин.

Рубин, по някакъв трудноразбираем начин, е господар, учител, онова, което японците наричат *sensei*. Онова, на което той е господар, в действителност е боклуци и отпадъци, морето от изхвърлени неща, в което плува нашият век. *Gomi no sensei*. Господар на вехториите.

Открих го, този път клекнал между две необичайно изглеждащи машини — барабани, които не бях виждал досега. Ръждивите им паякообразни рамене бяха сгънати сред криви купчини от стоманени кутии, събирани от буницата на Ричмънд. Той никога не нарича това място студио, никога не се е смятал за човек на изкуството. Безпорядък. Така нарича той онова, което прави там, и изглежда гледа на него като на някакво продължение на детството си — напълно отегчителни следобедни занимания в задния двор. Той се мотаеше из препълненото с боклуци пространство, нещо подобно на минихангар, сформиран набързо откъм водната страна на Пазара, следван от своите по-умни и по-сръчни създания, сякаш някакъв странно великодушен сатана се е заел с усъвършенстването на още по-странни процеси в създадения от него ад от отпадъци. Виждал съм Рубин да програмира своите изобретения да идентифицират и да ругаят на глас минувачите, облечени в дрехи на определен моден за сезона дизайнер; други,

предназначени за по-тайнствена мисия, а някои изглежда бяха създадени единствено да се саморазглобяват по възможно най-шумния начин. Рубин е като дете, той също струва много пари в различни галерии на Токио и Париж.

И така аз му разказах за Лиз. Изчака ме да свърша, да си излея всичко, след това поклати глава.

— Знам — каза той. — Някакво влечуго от СВС се обажда осем пъти по телефона. — Той отпи нещо от една сплескана чаша. — Ще пиеш ли един коктейл Уайлд Търки?

— Защо са звънели на теб?

— Щото името ми е на гърба на „Кралете на съня“.

— Не съм го видял още.

— Тя опита ли се да ти се обади вече?

— Не.

— Ще го направи.

— Рубин, тя е мъртва. Те вече са я кремирали.

— Знам — каза той. — Но тя ще ти се обади.

Къде е краят на *гоми* и началото на света? Японците преди един век бяха вече излезли от пространството *гоми* около Токио, така че те се явиха с план за създаване на пространство извън *гоми*. До 1969 година те си бяха построили един малък остров в залива на Токио, извън *гоми* и го бяха нарекли Дрийм Айлънд. Но градът продължаваше да изхвърля своите 9000 тона дневно, затова те решиха да построят Ню Дрийм Айлънд и днес те координират целия процес, а от Тихия океан се появяват нови Нипони. Рубин гледа това по новините, без да каже нито дума.

Той няма нищо против *гоми*. Това е неговата среда, въздухът, който диша, нещо, в което е плувал през целия си живот. Той кръстосва Грейтър Ван с едно разнебитено подобие на камион, направено от едно прастаро летищно возило на Мерцедес, чийто покрив бе провиснал под тежестта на търкалящия се гумен чувал, наполовина пълен с природен газ. Той търси неща с причудлива форма, очертани във въображението му от това, което му служи за муза. Той отнася в дома си все повече и повече *гоми*. Някои от тях все още годни. Някои от тях, като Лиз, човешки същества.

Срещнах Лиз на едно от събиранията на Рубин. Рубин организираше много събирания. На него самия изглежда никога не му доставяха удоволствие, но си бяха отлични събирания. Онази есен вече не можех да преброя случаите, когато се събуждах върху дебел слой засъхнала пяна от къркоренето на старинната еспreso машинка на Рубин — потъмнял бегемот^[1], над който бе поставен голям хромиран орел. Този шум безмилостно отекваше по вълнообразните стени на мястото, но беше и доста успокояващ. Имаше кафе. Животът продължаваше.

Първия път, когато я видях, беше в кухненската зона. Не можеше да се нарече точно кухня. Просто три хладилника, гореща плоча и повредена конвекторна фурна, която се бе появила тук като *гоми*. Лиз беше отворила хладилника с бира. От него се изливаше светлина и аз видях скулите ѝ, улових онзи решителен вид на устните ѝ, но видях също и как проблясна поликарбонът на китката ѝ и ярката гладка рана там, където се допираше егзоскелетът. Бях прекалено пиян за да разсъждавам, да осъзная какво беше това, но със сигурност знаех, че това е извън партито. Така че постъпих така, както хората обикновено бяха постъпвали с Лиз, и погледнах встрани. Отидох и си взех вино от бара до фурната, без да я погледна.

Но тя ме намери отново. Приблужи се до мен два часа по-късно, като се поклащаше между телата и натураите с онази ужасна походка, програмирана в егзоскелета. Разбрах какво беше това тогава, докато я наблюдавах как се владее. Беше твърде объркана в този момент, за да наведе глава, да избяга, да промърмори някакво извинение и да се махне. Бях закован на място с ръка около кръста на едно момиче, което не познавах. Докато Лиз се придвижваше — *биваше* придвижвана, с онази комична грациозност право към мен, очите ѝ горяха като омагьосани. Изпаднало в няма паника, момичето се изви и изскубна от мен при вида ѝ. Лиз застана точно пред мен, подпряна в своята тънка като молив поликарбонова стойка. Погледнах в онези очи и сякаш чух цялата ѝ същност да надава вой, един невероятно пронизителен писък, докато магията разтваряше всеки кръг на съзнанието ѝ.

— Заведи ме у дома — каза тя и думите ѝ ме удариха сякаш с камшик. Струва ми се, че поклатих глава.

— Заведи ме у дома. — Съществуваха степени на болката, съвсем недоловими, и на нечувана жестокост. И тогава разбрах, че

досега никой не ме беше мразил толкова силно и дълбоко, както това изхабено малко момиче ме мразеше сега, мразеше ме за начина, по който я бях погледнал, а след това извърнал поглед до бирения хладилник на Рубин.

Така че — ако това е думата — аз извърших едно от онези неща, които правим, без да знаем защо, независимо че нещо вътре в тебе знае, че никога не би постъпил по друг начин.

Отведох я вкъщи.

Държа две стаи в една стара съборетина на ъгъла на Четвърта и МакДоналд, десети етаж. Асансьорите обикновено работят, а ако седнеш на релсата на терасата и се облегнеш назад, като се придържаш за ръба на съседната сграда, можеш да видиш един малък вертикален отрязък от морето и планината.

Тя не беше проронила нито дума през целия път на връщане от Рубин, а и аз бях достатъчно изтрезнял и се чувствах неловко, докато отключвах вратата и я пуснах да влезе.

Първото нещо, което видях, беше портативното бързозаписно устройство, което бях донесъл от Пилота предишната вечер. Егзоскелетът я пренесе през прашната ми обител със същата онази походка като самолетен модел, движещ се по писта. Далеч от данданията на партито го чувах как потраква меко, докато я придвижва. Беше спряла и гледаше бързозаписното. Както бе застанала така, виждах как ребрата на това чудо поддържаха гръбнака ѝ, като преминаваха през протритата черна кожа на якето ѝ. Една от онези болести, или някоя от едновременните, които така и не определиха, или някоя от новите — всичките съвсем явно следствие от заобикалящата среда, които едва ли вече са назовани. Тя не можеше да се движи без този допълнителен скелет, който беше включен директно в мозъка ѝ посредством биоелектричен интерфейс. На пръв поглед крехките поликарбоннови скоби движеха раменете и краката ѝ, а една по-фина система управляваше тънките ѝ ръце като галванични мозайки. Сетих се за краката на жабите, които бях виждал как се свиват и отпускат, заснети в университетска лаборатория, после се ненавиждах за това.

— Това е бързозаписен модул — проговори тя с глас, който не бях чувал дотогава, и си помислих, че магията сигурно ще изчезне. — За какво ти е?

— Аз редактирам — отговорих, докато затварях вратата след себе си.

— Хайде де — засмя се тя. — Наистина. Къде?

— На острова. Място, наречено Автономен пилот.

Тя се обърна, след това, поставила ръка върху вътрешната страна на бедрото си, беше залюляна и от онези промити сиви очи ме пронизаха лудостта и омразата и някаква ужасна пародия на похотливост.

— Искаш ли да го направиш, редакторе?

И отново усетих камшика, но този път не исках да се стовари отгоре ми. Така че я изгледах студено някъде от дъното на своята вцепенена от бирата черупка на моето съвсем обикновено тяло, което можеше да върви, да говори, имаше здрави крайници, и аз изплюх думите: „Ще можеш ли да почувстваш нещо, ако го направя“.

По дяволите. Може би тя премигна, но по лицето ѝ не пролича нищо.

— Не — отговори тя, — но понякога обичам да гледам.

* * *

Рубин е застанал до прозореца два дни след нейната смърт в Лос Анджелес и наблюдава как пада снегът във Фолс Крийк.

— Значи ти не си спал с нея? — В този момент един от неговите клатеци се малки ролкови лагери — гуцери ешер, прекосява масата пред мен с въртеливо движение.

— Не — отговарям аз и беше истина. След това се засмивам. — Но сме се включвали. Още онази първа нощ.

— Ти си луд — казва той и някакво одобрение се чувства в гласа му. — Това е можело да те убие. Сърцето ти е можело да спре, дъхът ти е можело да спре... — Той се обръща отново към прозореца. — Тя обади ли ти се вече?

Ние се включихме.

Не го бях правил никога досега. Ако някой ме попиташе защо, щях да му отговоря, че аз съм редактор и че това не е свързано с професията ми.

Истината може би беше по-скоро тази.

В търговията, законната търговия — досега не съм правил порно. Ние наричаме суровия продукт сухи сънища. Сухите сънища се произвеждат независимо от съзнанието, до което повечето хора достигат само в съня си. Но артистите, онези, с които аз работя в Автономния пилот, са способни да проникнат зад външното спокойствие, да се гмурнат в дълбините на морето Юнг и да вземат от него — да речем, сънища. Просто казано. Предполагам, че някои артисти постоянно са правили това с нещо като медиум, но невроелектрониката ни дава възможност да се докоснем до тези опити, а мрежата ги улавя и записва, така че ние ги пакетираме, предаваме, следим как се движат на пазара. Е, колко много се менят нещата... Това е нещо, което баща ми обичаше да казва.

Обикновено получавах суровия материал направо в студиото изчистено от смущенията, което костваше няколко милиона долара, и дори не ми се налагаше да видя артиста. Стоката, която предлагаме на публиката, разбира се, биваше структурирана, балансирана, превърната в изкуство. Но все още има достатъчно наивни хора, които смятат, че се наслаждават на действително свързване с някой, който обичат. Мисля, че повечето тийнейджъри са го пробвали поне веднаж. Това определено се прави доста лесно. Радио Шак ще ви продаде и кутията, и лентите, и кабелите. Но що се отнася до мен, аз не го бях правил. И като си мисля затова сега, не съм сигурен, че мога да обясня защо. Дори и да съм искал.

Но със сигурност зная защо го направих с Лиз. Седнах до нея на мексиканското си кресло и пъхнах оптичния кабел в контакта отзад, на гладкия гръбнак на егзоскелета. Беше доста дълъг, достигаше до основата на врата ѝ, скрит под нейната тъмна коса.

Тъй като тя каза, че е артист и понеже знаех, че по някакъв начин бяхме свързани в една обща борба, аз *нямах* намерение да губя. Страничен човек може би нямаше да разбере това, но тогава никой не я беше виждал или познавал чрез „Кралете на съня“, което съвсем не е същото. И никой не беше усещал нейния глад, зад който прозираше

голяма необходимост, ужасяваща с единствената цел, която криеше. Хората, които знаят *точно* какво търсят, винаги са ме плашили, а Лиз от доста време знаеше какво търси и не желаше нищо друго. И тогава аз се изплаших, уплаших се, че съм си признал, че съм изплашен, тъй като бях виждал прекалено много чужди сънища в монтажната зала на Автономния пилот и знаех, че повечето от вътрешните чудовища на хората изглеждат глупави и смешни, ако ги погледнеш с ясно и бистро съзнание. А аз бях все още пиян.

Поставих лентата и се пресегнах да включа бързозаписното. Бях изключил неговите студийни функции, временно превърнал японската електроника на стойност 8000 долара в еквивалент на едно от онези малки кутии Радио Шак.

— Освободи го — казах и натиснах бутона.

Думи. Думите не са в състояние, или може би само отчасти, стига да знаех как да го опиша, какво се изля от нея, какво направи тя...

Фрагмент от „Кралете на съня“: Сякаш се возиш на мотоциклет посред нощ, нямаш светлини, но ти даже нямаш нужда от тях, пориш вятъра, препускайки по високата скалиста ивица на крайбрежната магистрала с такава бързина, че ти се струва, че висиш някъде в тишината, а шумотевеицата от мотоциклета е изчезнала някъде след тебе. Всичко е изчезнало след тебе... Това е само един кадър от „Кралете“, но е едно от хилядите неща, които човек си спомня, към които се връща, причислява към своя собствен набор от усещания. Невероятно. Свобода и смърт в една точка, точно там, на ръба на острието, завинаги.

Онова, което получих, беше необработена версия на това нещо — първичен порив. Кралят, убиец на ада, нешлифовано, първично, истинско експлодира осем пъти в една неделя в едно празно пространство, което вонеше на бедност, самотност и неизвестност.

И това беше амбицията на Лиз, този порив, *видян отвътре*.

Вероятно всичко на всичко продължи четири секунди.

И разбира се, тя победи.

Аз извадих лентите и погледът ми започна да блуждае в стената, очите ми бяха мокри, плакатите плуваха в рамките си.

Не можех да я погледна. Чух я да изключва оптичския кабел. Чух как егзоскелетът пука, докато я издигаше от креслото. Чух го да

потраква скромно, докато я придвижваше към кухнята за чаша вода.

Тогава заплаках.

Рубин поставя съвсем тънка проба във вътрешността на въртящия се лагер на бавно поклащания се механизъм и се надвесва да проследи въртеливото ѝ движение през увеличителните си стъкла с миниатюрни лампички, поставени на слепоочията му.

— Значи, заковаха те.

Той свива рамене, поглежда ме. В тъмното двете светлини пронизват лицето ми. Усещам студената влага в неговия стоманен хамбар и самотния сигнал за мъгла, долитащ от някакъв клаксон някъде откъм водата.

— Така ли?

Сега аз свивам рамене.

— Просто направих... Изглежда не можех да постъпя по друг начин.

Светлините се навеждат обратно към силиконовата вътрешност на неговата дефектна играчка.

— Значи си добре. Постъпил си правилно. Искам да кажа, че тя беше такава, каквато е. Ти имаш толкова принос затова, къде се намира тя днес, колкото и онзи бързозаписен модул. Тя щеше да намери някой друг, ако не беше открила теб...

Споразумях се с Бари, старши-редактора, отпуснаха ми двадесет минути след пет часа на една студена септемврийска сутрин. Лиз влезе и ме заля със същия онзи пристъп, но този път аз бях готов със своите лабиринти и мозъчни карти и не беше необходимо да усещам нещо. Отне ми две седмици да отделя минутите в редакторската зала, да сглобя онова, което беше направила тя, в нещо, което можех да покажа на Макс Бел, собственика на Пилота.

Бел не остана доволен, изобщо не остана доволен, когато му обясних какво съм направил. Амбициозните редактори могат да се окажат проблем, а в действителност повечето редактори решават, че са открили някой, който ще е точно това, което им трябва — следващото чудовище, а после започват да пилеят време и пари. Той поклати глава,

когато аз приключих с обясненията си, след това потърка носа си с края на своята червена филцова писалка.

— Ъхъ. Разбрах. Най-страхотното нещо, откакто на рибите им израснаха крака, нали?

Но той пусна демонстративния софтуер, който бях направил, а когато дискетата изскочи от флопито на неговия компютър „Браун“, погледът му блуждаеше, лицето му беше безизразно.

— Макс?

— Да?

— Какво ще кажеш?

— Да кажа? Аз... Как каза беше името ѝ? — той примигна. — Лиса? С кого каза, че е подписала?

— Лиз. С никого, Макс. Тя не е подписала още с никой.

— Исусе Христе. — Лицето му още изглеждаше безизразно.

* * *

— Знаеш ли аз как я открих? — ме пита Рубин, докато рови затънал в раздърпани кашони да открие светлинен ключ. Кашоните са пълни с внимателно сортирани *гоми*: литиумни батерии, метални шишенца, свързващи елементи, подсигурителни летви, предпазни ленти, ферорезонантни трансформатори, макари от кабели от автобусно панелно табло... Един от кашоните е пълен със стотици изтръгнати глави от кукли Барби, друг — със защитни ръкавици за военно производство, които приличат на ръкавиците на космически костюм. Светлина озари помещението и нещо подобно на скакалец Кандински, с накълцани и изрисувани тенекиени крила, с глава, голяма колкото топка за голф, насочена към светещата крушка.

— Вървах по Гренвил и събирах гоми, а като се върнах по една алея, я видях, тя просто си седеше там. Хванах скелета и видях, че не изглежда добре, затова я попитах дали всичко е наред. Нищо. Само затвори очи. Мисля, че не беше заради моя външен вид. Но след около четири часа отново минах оттам, а тя не се беше помръднала. Чуй, миличка, ѝ рекох, може би дискът ти се е скапал. Нека ти помогна, а? Нищо. Откога си тук? Пак нищо. И си тръгнах.

Той отива за малко до работната си масичка и почуква тънките метални крайници на скакалеца с бледия си показалец. Зад масичката, по издути от влагата платна от едновременни платноходки, са закачени клещи, отвертки, различни пистолети, ръждясала пушка Дейзи ББ, коаксиални кабели, намотки, логически проби, топлинни пистолети, джобен осцилоскоп, общо взето, всеки инструмент, познат на човечеството, без да е правен някога опит да бъдат подредени, въпреки че все пак съм виждал ръката на Рубин да се колебае.

— Но после се върнах — продължава той — след един час. Тя все още беше там, вече в безсъзнание, така че аз я домъкнах тук и направих тест на егзоскелета. Батериите бяха свършили. Предполагам, че когато сокът е изтекъл, тя е изпъзляла дотам и е чакала да умре от глад.

— Кога е било това?

— Около седмица, преди ти да я отведеш у вас.

— А какво щеше да стане, ако беше умряла? Ако не я беше намерил?

— Все някой щеше да я намери. Тя не можеше дори да *помоли* за нещо, разбираш ли? Само да *приеме*. Не можеше дори да откаже услуга.

Макс намери агенти за нея и само един ден по-късно трима мазни, изпълнени с благоговение младши партньори, дойдоха в ИВР. Лиз не искаше да дойде в Пилота, за да се срещне с тях, настояваше да ги докараме в жилището на Рубин, където тя все още спеше.

— Добре дошли в Кувервил — извика Рубин, когато те стигнаха до вратата. Неговото издължено лице беше изцапано с масло, крачолите на скъсаните му работни панталони бяха тук-там захванати с кламери. Момчетата залепиха на лицата си по една дежурна усмивка, но в усмивката на момичето имаше нещо доста по-автентично.

— Господин Старк — каза тя, — бях в Лондон миналата седмица. Видях инсталацията ви в Тейт.

— „Фабрика за батерии Марчело“ — отвърна Рубин. — Казват че е скатологична, британците... — Той сви рамене. — Британците. Искам да кажа, кой знае?

— Прави са. И е също много смешна.

Момчетата светеха като излъскани фенери, облечени в своите костюми. Демо-материалът бе стигнал до Лос Анджелис. Те го знаеха.

— А ти си Лиз — продължи тя, като си проправяше път между купчините *гоми* на Рубин. — Много скоро ти ще станеш много известна личност, Лиз. Трябва да обсъдим доста неща...

А Лиз просто стоеше там, подкрепяна от поликарбона, и видът на лицето ѝ беше същият като в онази първа нощ в моята съборетина, когато ме беше попитала дали не искам да си легнем. Но дори и да го беше видяла, жената-младши агент не се издаде. Тя беше професионалистка.

Казах си, че и аз съм професионалист и че трябва да се отпусна.

Огньовете от боклук пламтят в стоманени сандъци на различни места из пазара. Снегът все още вали и децата са се скупчили около пламъците като сковани от артрит свраки и пристъпват от крак на крак, вятърът ветрее тъмните им палта. Над тях в бедняшкия безпорядък на артистичния квартал Феървю нечие пране е здраво замръзнало на тела, няколко розови квадратни спални чаршафа се открояват на фона на общата мръсотия и множеството сателитни чинии и слънчеви панели. Един екологичен въздушен миксер за разбиване на яйца се върти толкова силно, че от него трепти и стрелката на хидропоказателя.

Рубин стъпва тежко с едни изцапани с боя гумени обувки Л.Л.Бийн, главата му е приведена от тежестта на прекалено голямото му работно яке. От време на време някое прегърбено момче го посочва, докато минаваме — човекът, който конструира всички онези щури неща, роботите и другите боклуци.

— Знаеш ли какъв ти е проблемът? — попита ме той, когато бяхме под моста на път за Четвърта. — Ти си от оня тип, който *винаги* чете инструкциите. Всичко, което хората строят, всяка една технология има някаква определена цел. Предназначението им е вече известно на хората. Но ако това е нова технология, тя ще открие области, за които никой не е подозирал досега. Ти четеш учебниците, човече, и няма да постигнеш нищо с тях, не и това, което искаш. Само ще изглеждаш смешен, когато някой друг ги използва и направи нещо, за което ти не си се сетил. Като Лиз.

— Тя не беше първата.

Тътенът от уличното движение преминава над главите ни.

— Не, но тя със сигурност е първият човек от всички, които си срещал, който отиде и беше преведен на хардуерна програма. Сънят ти изчезна, когато онова френско дете, писателят, как му беше името, го направи преди три години.

— Тогава не помислих много затова. Просто трик.

— Той все още пише. И най-гадното нещо е, че той ще си пише, докато някой не разруши психическото му равновесие...

Аз примигвам, поклащам глава.

— Но това не е *той*, нали? Това е просто програма.

— Интересен въпрос. Трудно е да се каже. Но с Лиз ще разберем. Тя не е писател.

Всички те бяха в нея, „Кралете“, заключени в главата ѝ, също както тялото ѝ беше заключено в онзи егзоскелет.

Агентите ѝ бяха залепили някакъв етикет и докараха един продуцентски екип от Токио. Тя им каза, че иска аз да редактирам. Аз отказах. Макс ме завлече в офиса си и ме заплаши да ме уволни още там. Ако аз не участвах, нямаше и причина да ме държат на работа в студиото на Пилота. Ванкувър едва ли беше центърът на света, а нейните агенти настояваха тя да замине за Лос Анджелис. Това означаваше много пари за него и можеше да изкара Автоматичния пилот на картата. Не можех да му обясня защо бях отказал. Беше толкова налудничаво, прекалено лично. Тя получаваше един последен тласък. Или поне така мислех тогава. Но Макс не се шегуваше. Той със сигурност нямаше да ми даде никакъв избор. И двамата знаехме, че друга работа едва ли щеше да ми попадне. Върнахме се обратно и казахме на агентите, че сме се споразумели. Вече и аз участвах.

Агентите се ухилиха, показвайки зъбите си.

Лиз изпусна въздишка, пълна с магия, и пое един огромен тласък. Стори ми се, че видях как дамата-агент повдигна едната си идеално оформена вежда, но това беше като продължение на усещането. След като бяха подписани документите, Лиз малко или повече правеше онова, което иска.

А Лиз винаги е знаела какво иска.

Направихме основния запис за „Кралете“ за три седмици. Намирах хиляди причини да избягвам дома на Рубин, дори си вярвах за някои. Тя все още живееше там, въпреки че агентите не бяха доволни от онова, което виждаха — липса на каквато и да е сигурност. По-късно Рубин ми беше казал, че се е наложило да помоли своя агент да им се обади и да вдигне голям скандал, но след това те, изглежда, престанаха да се тревожат. Не знаех, че Рубин има агент. Рядко си спомнях, че Рубин Старк тогава беше по-известен от всички останали мои познати, определено по-известен, отколкото предполагах, че някога ще бъде Лиз. Знаех, че работим над нещо силно, но човек никога не може да бъде сигурен в успеха.

Но за времето, което прекарах в Пилота, аз бях наистина завладян от работата. Лиз беше невероятна.

Тя сякаш беше родена точно за тази форма, въпреки че технологията, която е създала формата, дори не е съществувала, когато тя се е родила. Виждаш нещо такова и си задаваш въпроса колко ли хиляди, може би милиони феноменални артисти са умрели незабелязани през вековете, хора, които не са били поети или художници и не са свирили на саксофон, но които са носили тази дарба в себе си. Онези вълни, които оформят психиката и които чакат подходящото напрежение, което да ги отприщи...

Научих някои неща за нея случайно, докато работехме заедно в студиото. Че била родена в Уиндзор. Че баща ѝ бил американец и служил в Перу и се върнал у дома полудял и полусляп. Че какъвто и да бил проблемът с нейното тяло, бил вроден. Че имала онези рани, защото отказала да махне егзоскелета. Изобщо защото щяла да се задуши и да умре при мисълта за пълната си безпомощност. Че била отдадена на магията и на това да произвежда ежедневно от нея толкова, че да е достатъчно да направи цял футболен отбор.

Нейните агенти докараха медици, които облякоха поликарбона с пяна и запечатаха ожулените места с покрития от микропори. Напомпиха я с витамини и се опитаха да ѝ разработят диета, но никой не се и опита да я освободи от онзи инхалатор.

Доведоха също фризьори и гримьори, а също и гардеробиери, имиджмейкъри и онези малки хамстери, занимаващи се със социалните контакти, които да обърнат внимание на дикцията ѝ, а тя

понасяше всичко това с нещо, което даже можеше да се нарече усмивка.

И точно през онези три седмици ние не можахме да говорим. Само по служба, онова, което трябваше да си кажат артистът и редакторът, с един съвсем ограничен код. Нейната образност беше толкова силна, изключителна, че не беше нужно да ми обяснява даден ефект. Вземах онова, което тя записваше, и работех с него, след което ѝ го връщах. Тя казваше или да, или не, но обикновено беше да. Агентите забелязваха това и бяха доволни, потупваха Макс Бел по гърба и го канеха на вечеря, а моята заплата растеше.

И аз работех професионално през цялото време. Услужлив, задълбочен и внимателен. Бях решил да не се разкисвам отново и не мислех за нощта, когато плаках, и в същото време работех по-добре от всеки друг път и го знаех. И това само по себе си беше постижение.

Тогава една сутрин около шест, след една дълга, дълга сесия — след като първо беше получила онзи страховит продължителен изблик, който момчетата наричаха танц с духове — тя ми проговори. Едно от двете момчета-агенти се беше мотал наоколо и беше показвал зъбите си, но си беше отишъл и Пилотът беше мъртво тих. Чуваше се само шумът от климатик някъде откъм кабинета на Макс.

— Кейси — каза тя с глас, дрезгав от енергията, — съжалявам, че те ударих толкова силно.

В първия момент помислих, че ми казва нещо за записа, който току-що бяхме направили. Вдигнах очи към нея, погледнах я и осъзнах, че бяхме сами и че не сме били сами, откакто направихме демо-материала.

Изобщо не се сецах какво да кажа. Дори не знаех какво чувствах.

Изправена в егзоскелета, тя изглеждаше по-зле, отколкото през онази първа нощ в дома на Рубин. Енергията я изяждаше под обвивката, която гримьорите поддържаха гладка и непокътната, но понякога ми се струваше, че виждам смъртта зад лицето на един грозноват тийнейджър. Нямах представа за истинската ѝ възраст. Не беше стара, не беше и млада.

— Ефектът на рампата — отвърнах аз, докато навивах някакъв кабел.

— Какво е това?

— Начин природата да те научи да изчистиш играта си. Вид математически закон. Гласи, че можеш да започнеш наистина добре със стимулант само X пъти и дори да увеличиш дозите. Но никога няма да го направиш толкова добре, колкото първите няколко пъти. Или пък изобщо няма да можеш да го правиш. Това е проблемът с егзотичните стимуланти, те са твърде умни. Онова, което вземаш, въздейства скрито върху една от собствените си молекули и не ти позволява да превърнеш разградения адреналин в адренохром. Ако не беше така, ти досега щеше да си шизофреник. Имаш ли някакви дребни проблеми, Лиз? Като апнея? Понякога сигурно преставах да дишаш в съня си?

Но аз дори не бях сигурен, че изпитвах гнева, който чувах в собствения си глас.

Тя ме гледаше с онези бледосиви очи. Гардеробиерите бяха сменили евтиното ѝ сако с матиран с масло черен блузон, който по-добре прикриваше поликарбоните ребра. Тя го носеше с вдигнат до врата цип винаги, въпреки че беше доста топло в студиото. Фризьорите се бяха опитали да ѝ направят нова прическа предния ден, но не се беше получило. Острата ѝ тъмна коса стоеше като несиметрична експлозия над онова издължено триъгълно лице. Тя беше впила поглед в мен и аз почувствах отново непоколебимостта на нейната цел.

— Не мога да спя, Кейси.

Едва по-късно, доста по-късно си спомних, че ми беше казала, че съжاليا. Повече никога не го каза и това беше единственият път, когато я чух да казва нещо, което не беше свързано с ролята ѝ.

Диетата на Рубин се състои от сандвичи от автомат, пакистанска храна в кутии и еспресо. Не съм го виждал да яде нещо друго. Ядем самоси в едно малко магазинче на Четвърта, в което има само една единствена пластмасова маса, закрепена между тезгяха и вратата с метална лайстна. Рубин яде своите дузина самоси, шест кюфтета и шест салати, напълно концентриран в тях, един след друг, и дори не си прави труда да си избърше брадата. Той е отдаден на това място. Ненавижда продавача, който е грък, но чувството им е взаимно, истинска връзка. Ако продавачът напусне, Рубин сигурно няма да идва

повече. Гъркът гледа свирепо трохите по брадата и якето на Рубин. Между самосите, той, на свой ред, също го пробожда с поглед, с очи, присвити зад запотените стъкла на металните му очила.

Самосите са вечеря. Закуска щеше да бъде яйчена салата върху мъртвешки бял хляб, пакетирани в някоя от онези триъгълни кутии от млечнобяла пластмаса, като капак на шест малки чашки отровно силно кафе.

— Не си го виждал как излиза, Кейси. — Той ме поглежда, надничайки зад големите колкото палец дълбини на очилата си. — Щото не си добър в абстрактното мислене. Ти четеш учебниците. И какво мислеше, че преследва тя? Секс? Повече енергия? Обиколка на света? Тя беше над всичко това. И точно това я правеше толкова силна. Тя беше над това. Затова „Кралете на нощта“ са толкова велики и затова хлапетата го купуват, и затова му *вярват*. Те знаят. Онези хлапета там из пазара, които си топят задниците около огньовете и се питат дали ще си намерят някакво място да преспят тази нощ, те вярват в него. Това е най-страхотният софтуер от осем години насам. Един юнак, който има магазинче на Гренвил, ми каза, че кражбите на тези проклетни неща са повече от продажбите на всичко останало. Казва, че е голям проблем дори да го съхраняваш... Тя е велика, защото е била като тях, просто малко повече. Тя го знаеше, човече. Никакви мечти, никакви надежди. Не можем да видим клетките на онези хлапета, Кейси, но постепенно те осъзнават, че не отиват *никъде*. — Той избърсва едно мазно късче месо от брадата си, като пропуска други три. — Затова тя го изпя вместо тях, изрече го по начин, по който те не могат. Нарисува им една картина. А тя използва парите, за да си купи някакъв изход, това е всичко.

Наблюдавам как едри капки се търкулват по запотения прозорец и образуват ивици от конденза. Зад стъклото различавам една на места олющена лада. Колелата й откъснати, осите на тротоара.

— Колко човека са го правили, Рубин? Имаш ли някаква представа?

— Не много. Трудно е да се каже въпреки всичко, защото много от тях вероятно са политици, които смятаме, че са удобно и надеждно мъртви. — Той ме поглежда закачливо. — Неприятна мисъл. Във всеки случай, те целиха първо технологията. Тя все още струва прекалено много за кои да е дузина обикновени милионери, но съм чувал поне за

седем. Казват, че „Мицубиши“ направили така с Уайнбърг преди имунната му система окончателно да се скапе. Той е бил шеф на тяхната хибридна лаборатория в Окаяма. Е, тяхната стока е все така доста качествена в моноклонирането, така че може би е истина. А Лангле, френското хлапе, романистът... — Той свива рамене. — Лиз нямаше достатъчно пари за това. Дори и сега ги няма. Но тя постави себе си на подходящото място в подходящото време. Тя беше почти прегракнала, беше в Холивуд и те вече виждаха какво ще стане с „Кралете“.

В деня, в който завършихме, групата слезе от една совалка JAL от Лондон. Четири хърбави хлапета, които работеха като добре смазана машина, демонстрираха хипертрофно модно усещане и тотална липса на афект. Подредих ги в една редица в Пилота, в еднаквите бели офисстолове Икеа, намазах слепоочията им с гел, поставих кабелите и записах грубата версия на онова, което щеше да стане „Кралете на съня“. Когато излязоха от него, те всички изведнаж започнаха да говорят, без изобщо да ме забелязват, на британската версия на онзи таен език, на който говорят всички студийни музиканти. Четири чифта бледи ръце, ръкомахаха и насичаха въздуха.

Можех да разбера достатъчно, за да реша, че са развълнувани. Те смятаха, че е добро. Така че аз си взех сакото и излязох. Сами можеха да си избършат гела, благодаря.

И онази нощ аз видях Лиз за последен път, въпреки че не го бях планирал.

* * *

Вървим обратно към пазара, Рубин шумно храносмила месото си, червени задни светлини се отразяват по мокрите обли камъни, градът отвъд пазара — ясна скулптура от светлина, една лъжа, в която съкрушените и погубените се ровят в купчините гоми, които растат като хумус в основите на кулите от стъкло...

— Аз трябва да летя за Франкфурт утре, да направя една инсталация. Не искаш ли да дойдеш с мен? Мога да те пиша техник. —

Той свива рамене по своя начин дълбоко в работното си яке. — Не мога да ти плащам, но можеш да ползваш каквито искаш самолетни услуги...

Странно предложение от Рубин, но аз знам, че това е защото той се тревожи за мен, мисли, че изпитвам нещо по-особено към Лиз, и това е единственото, което може да измисли, да ме изведе извън града.

— Във Франкфурт сега е по-студено, отколкото е тук.

— Ти може би имаш нужда от промяна, Кейси. Не знам...

— Благодаря, но на Макс му се е струпала доста работа. Пилотът сега е много важно място, долитат хора от цял...

— Разбира се.

* * *

Като оставих групата в Пилота, тръгнах за вкъщи. Повървах до Четвърта и взех трамвая. Минавах покрай витрините на магазините, които виждам всеки ден, всяка една от тях осветена примамливо и умело. Дрехи, обувки и софтуер, японски мотоциклети се готвеха сякаш за скок като чисти емайлирани скорпиони, италиански мебели. Витрините се променят според сезоните, магазините се появяват и изчезват. Настроението сега беше предпразнично и по улицата имаше повече хора. Много двойки минаваха бързо и нарочно покрай ярките витрини, за да могат, минавайки, да изберат онази най-подходяща дреболия за някой. Половината от момичетата бяха обути в онези подплатени високи до бедрото найлонови ботуши, които бяха дошли от Ню Йорк предната зима, за които Рубин казваше, че приличат на слонски крака. Засмях се вътрешно, като си помислих затова, и внезапно ме заболя, че това наистина беше свършило, че бях свършил с Лиз и че сега тя щеше да бъде неумолимо погълната от Холивуд, сякаш поставяше крака си в черна дупка и попадеше в нея под гравитационната тяга на безумно големите пари. Уверен, че тя си бе тръгнала — вероятно си бе тръгнала до това време — аз освободих в себе си някакъв вътрешен страж и почувствах капчици съжаление. Но не исках вечерта ми да бъде провалена от каквото и да е. Исках да се забавлявам. Твърде за кратко.

Слязох на моя ъгъл и асансьорът проработи от раз. Добър знак, казах на себе си. Изкачих се, съблякох се и си взех душ, намерих си чиста риза, претоплих вечерята си, състояща се от бъритоси в микровълновата. Дръж се нормално, посъветвах отражението си, докато се бръснеш. Поработи доста. Кредитните ти карти набъбнаха. Сега е време за отдих.

Бъритосите имат вкус на картон, но аз реших, че ми харесват, защото бяха така агресивно нормални. Колата ми беше в Барнаби, поправяха пробита водородна клетка, така че нямаше да се притеснявам за шофиране. Можех да изляза, да си намеря компания, а на сутринта да се обадя, че съм болен. Макс нямаше да се противи; аз бях неговото звездно момче. Той ми го дължеше.

Дължиш ми го, Макс, казах аз на полупразната бутилка „Московская“, която бях извадил от фризера. Дали някога ще можеш да ми се издължиш. Цели три седмици съм редактирал сънищата и кошмарите на една много побъркана личност, Макс. От твое име. За да можеш ти да растеш и просперираш, Макс. Налях си три пръста водка в една пластмасова чаша, останала от някакво парти, която бях захвърлил от преди една година, и се върнах обратно в трапезарията.

Понякога ми се струва, че никой не живее тук. Не само заради безпорядъка. Все тая, дори и да имах някой роботизиран иконом, който да не пропуска да бърше праха от рамките на плакатите и предметите. Но има моменти, в които усещам на това място остра долнопробна студенина от натрупаните основни потребителски блага. Имам предвид, че не е пълно, както на мен ми се иска, с котки или домашни растения или нещо друго. Има моменти, в които ми се струва, че всеки друг би могъл да живее тук, да е собственик на тези неща, и че всичко това е някак си променливо, моят живот и вашият, моят живот и животът на кой да е друг...

Мисля, че Рубин също вижда нещата по този начин, винаги, но за него това е източник на сила. Той живее в боклука на други хора и всичко, което мъкне у тях, някога трябва да е било ново и лъскаво, трябва да е означавало нещо за някой, макар и за кратко време. Така че той прибира всичко в своето чудновато камионче и го замъква в жилището си и го оставя да гние там, докато не реши да го замени с нещо ново. Веднаж той ми показа една книга за изкуството на дваисети век, което той харесваше, и там имаше снимка на

автоматизирана скулптура, наречена „Умрелите птици отново летят“, нещо, което въртеше истински умрели птици в кръг на една корда. Той се смееше и клатеше глава и аз разбрах, че той чувстваше художника като свой своеобразен духовен предшественик. Но какво ли би направил той с моите постери, поставени в рамки и мексиканското ми кресло от Залива или пък с пянообразното ми легло от Икеа? Е, помислих си, докато отпивах първата ледена глътка, той все щеше да измисли нещо, защото беше известен художник, а аз не съм.

Отидох и притиснах челото си до прозореца от гладко стъкло, студено, колкото и стъклото в ръката ми. Нека времето минава, казах на себе си. Показваш симптоми на страх от самотата, присъщи на големия град. За това има лек. Напий се. Излез.

Онази нощ не добих настроение да се забавлявам. Нито пък успях да проявя здрав разум като зрял човек и да се откажа, да се прибера у дома, да погледам някакъв свръхстар филм и да заспя в креслото си. Напрежението през онези три седмици се беше наслоило у мен и ме бе натегнало като някаква главна пружина от механичен часовник и аз вървах и пулсирах в нощта на града, като смазвах моя малко или много случаен напредък с повече алкохол. Това беше една от онези нощи, бързо реших аз, в които се плъзваш в някакво друго измерение, град, който изглежда точно като онзи, в който живееш, с изключение на онази особена разлика, че в него няма нито един човек, който обичаш или познаваш, или с който поне си говорил. През нощи като тази можеш да влезеш в познат бар и да откриеш, че персоналът в него е сменен; след което разбираш, че истинският ти мотив да влезеш там е бил просто да видиш познато лице, някоя сервитьорка или барман, който да е... Известно е, че тези неща помагат против настроение за купон.

Оставих го да ме замъкне въпреки това на шест или осем места и накрая се изтъркулих в един клуб на Уест Енд, който изглеждаше сякаш не е бил предекориран от деветдесетте. Много олющен хром над пластмасата, неясни холограми, от които получаваш главоболие, ако се опиташ да ги разгадаеш. Мисля, че Бари ми беше говорил за това място, но не можех да си спомня защо. Огледах се наоколо и се ухилих. Ако търсех начин да се депресирам, бях попаднал на подходящото място. Да, казах си, докато сяхах на един стол в края на бара, това беше истински тъжно, наистина жалко. Достатъчно гадно, за

да спре инерцията на моята ужасна вечер, което несъмнено беше нещо добро. Щях да пия още едно за из път, да се възхищавам на тази дупка, а след това да си взема такси до вкъщи.

И точно тогава видях Лиз.

Тя не ме беше видяла, не още, а аз все още не бях свалил палтото, с туидената яка, вдигната заради студа. Тя стоеше на другия край на бара пред няколко изпразнени големи чаши, от онези, които се поднасят с малките хонгконгски чадърчета вътре с пластмасови женски фигурки. Когато вдигна поглед към момчето до нея, аз видях как енергията проблясна в очите ѝ и разбрах, че онези чаши изобщо не са съдържали алкохол, тъй като количеството на успокоителните, които тя взимаше, не можеше да понесе подобна смес. Хлапето обаче беше вцепенено, ухилено, пияно и готово всеки момент да се изхлузи от стола. То постоянно бърбореше нещо, като правеше непрекъснато усилия да фокусира очите си така, че да види по-добре Лиз, която си седеше там, облечена в своя черен кожен блузон. Ципът ѝ бе закопчан до брадичката, а черепът ѝ сякаш всеки момент щеше да светне зад бялото ѝ лице като хилядаватова крушка. Като видях това, аз веднага разбрах толкова много неща.

Че тя наистина умираше или от огъня, или от нейната болест, или от някаква комбинация между двете. Че тя го знаеше адски добре. Че момчето до нея беше твърде пияно, за да различи егзоскелета, но не чак толкова пиян, за да не забележи скъпото яке и парите, които бе похарчила за пиене.

Нещо в мен се сви.

А тя се усмихваше или във всеки случай правеше нещо, което трябваше да прилича на усмивка, смятала е, че това изражение е подходящо за ситуацията, и кимаше от време на време на неразбираемите глупости на хлапето. А аз отново видях онази ужасна нейна страна, която обичаше да наблюдава.

И сега аз зная нещо. Зная, че ако не се бях озовал там, не ги бях видял, можех да приема всичко, което се случи по-късно. Можеше даже да намеря начин да се зарадвам от нейно име или да намеря начин, независимо какво е станала тя или изградила в образа си, да се доверя на една програма, която до такава степен претендира да е Лиз, че дори вярва, че е тя. Можех да вярвам в онова, в което вярва Рубин, че тя наистина е толкова далеч от всичко това, нашата

високотехнологична Света Йоана, горяща при свързването ѝ с хардуерната ѝ божествена глава в Холивуд. Че нищо друго нямаше значение за нея, освен часът на нейното заминаване. И тя захвърли това бедно, тъжно тяло с огромно облекчение, освободена от допира на поликарбона и омразната плът. Е може би в крайна сметка, тя успя. Може би това беше начинът. Сигурен съм, че това е начинът, който тя е очаквала.

Но докато гледах ръката на онова пиано хлапе в нейната, онази ръка, която тя даже не можеше да почувства, аз знаех веднъж и завинаги, че няма човешки мотив, който да е съвсем ясен. Дори Лиз в своя разяждащ налудничав устрем към звездно и кибернетично безсмъртие, проявяваше слабост. Дори и това, че се ненавиждах, задето трябваше да си го призная, беше по свой начин човешко.

Знаех, че тя беше излязла тази нощ, за да получи целувка за сбогом. Да намери някой достатъчно пиан, за да го направи за нея. Защото, вече бях разбрал, че е истина: тя обичаше да наблюдава.

Мисля, че ме видя, когато си тръгнах. Или по-скоро бягах. Ако ме беше видяла, предполагам, че е изпитала по-голяма омраза от всякога, заради ужаса и съжалението, изписани на лицето ми.

Повече не я видях.

Някой ден ще попитам Рубин защо коктейлите Уайлд Търки са единственото питие, което знае как да приготвя. Индустриална сила са коктейлите на Рубин. Той ми подава изкривената алуминиева чаша, докато неговата обител тиктака и жужи около нас с незабележимите движения на неговите по-дребни изобретения.

— Трябва да дойдеш във Франкфурт — казва той пак.

— Защо, Рубин?

— Защото много скоро тя ще ти се обади. А аз мисля, че ти може би още не си готов за това. Все още си откачен на тая тема, а то ще звучи като нея и ще мисли като нея и ти ще се побъркаш след това. Ела с мен във Франкфурт да вземеш глътка въздух. Тя няма да знае, че си там...

— Казах ти вече — отговарям аз, като си я представям на бара в онзи клуб, — има много работа.

— Остави Макс. Макс ти току-що направи богат. Макс може сам да стои на краката си. Ти самият също си богат от височайшето си участие в „Кралете“, ако не беше толкова твърдоглав, щеше да се обадиш и да провериш сметката си. Можеш да си позволиш ваканция!

Гледам го и се питам кога ли ще му разкажа за онзи последен поглед.

— Рубин, оценям това, човече, но аз просто...

Той въздъхва, отпива.

— Какво но?

— Рубин, ако ми се обади, това тя ли ще е?

Той ме изглежда по-продължително.

— Само един господ знае. — Чашата му изтраква по масата. — Искам да кажа, Кейси, че това е технология. Така че кой, човече, кой наистина може да каже?

— И ти смяташ, че аз трябва да дойда с теб във Франкфурт?

Той сваля своите очила с метални рамки и ги избърсва безрезултатно в предницата на фланелената си карирана риза.

— Да, смятам. Ти имаш нужда от почивка. Може би сега не го усещаш, но по-късно ще го почувстваш.

— Кога точно?

— Когато ще трябва да редактираш следващия път, когато се отприщи. Което сигурно ще бъде съвсем скоро, защото тя много се нуждае от пари. Тя заема много памет на някой компютър в корпорацията, а нейният дял в „Кралете“ едва ли ще може да покрие онова, което е трябвало да направят, за да я поставят там. А ти си нейният редактор, Кейси. Искам да кажа, че кой друг?

И аз само го гледам как си поставя обратно очилата.

— Кой друг, човече?

И една от неговите машинарии изщраква точно в този момент, просто един ясен и кратък звук, и на мен ми щраква, че той е прав.

---

[1] Бегемот — хипопотам, речен кон, който живее в реките и езерата на Африка. Бел.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.